

JOHN KNOX FOUNDATION

Vrienden christelijk onderwijs Schotland

Stichting John Knox Foundation

Jaarrekening 2025

Inhoud

Bestuursverslag	4
Jaarrekening	
- Balans	9
- Staat van baten en lasten	10
- Toelichting	12
Bijlagen	
- Gecombineerde baten en lasten	13
- Begroting 2026	14

Bestuursverslag

Per 1 januari 2025 is de John Knox Foundation opgericht als voortzetting van de Stichting Vrienden Christelijk Onderwijs Schotland en de Melville-Knox Foundation. De fusie heeft bijgedragen aan een grotere naamsbekendheid van de stichting en leidde tot een sterke bereidheid onder donateurs om het christelijk-reformatorisch onderwijs in Schotland te ondersteunen. Er zijn tal van acties georganiseerd. Scholen meldden zich spontaan aan om acties te organiseren, waarbij we keer op keer werden verrast door de hoge opbrengsten. Kerken uit diverse kerkverbanden steunden ons volop en gaven gul. Ook bedrijven lieten zich niet onbetuigd en droegen bij. Verder ontvingen we van particulieren elke maand opnieuw donaties. Bij elkaar opgeteld hebben we bijna 400.000 euro ontvangen. In dit alles zien we de hand van onze grote Gever, de goede God, die velen de bereidwilligheid en mogelijkheid heeft gegeven ons werk te steunen.

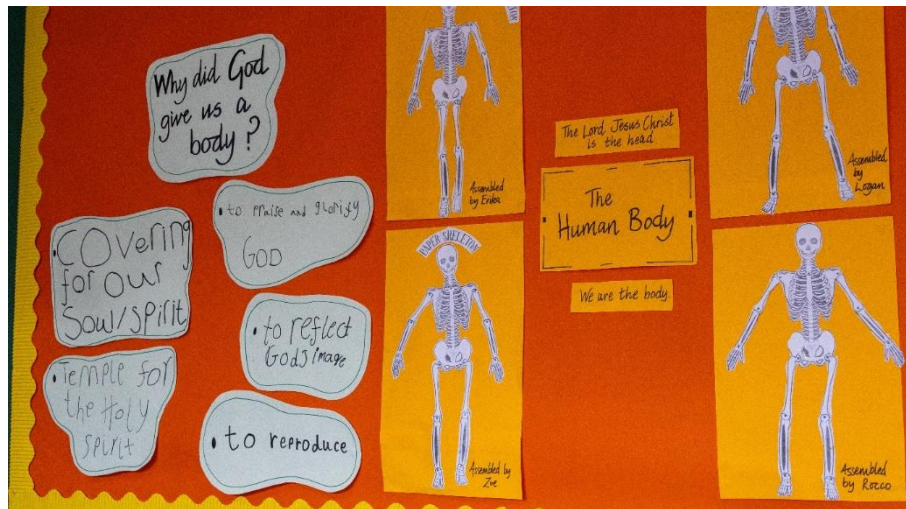
De ruimhartigheid geeft een grote verantwoordelijkheid bij het bestuur van de stichting om de middelen in te zetten daar waar het nodig is. Door de vele giften kunnen de scholen in Schotland een lager bedrag vragen van de ouders, zodat ook kinderen uit gezinnen met een minder inkomen toch naar het christelijk-reformatorisch onderwijs kunnen. Dit is voor ons een vereiste om steun te krijgen.

Deze ruimhartigheid brengt een grote verantwoordelijkheid voor het bestuur met zich mee: we moeten de middelen inzetten waar dat nodig is. Dankzij de vele giften kunnen de Schotse scholen lagere ouderbijdragen vragen, zodat ook kinderen uit gezinnen met een lager inkomen naar het christelijk-reformatorisch onderwijs kunnen. Dat is voor ons een vereiste om steun te mogen ontvangen.

In 2025 steunde de stichting vijf scholen. Het gaat om de drie Melville-Knox-scholen in Aberdeen, Glasgow en Rosskeen, de Providence Christian School in Stornoway (Lewis) en de Mannafields Christian School in Edinburgh. De Mannafields School, waarmee de oudste contacten bestonden, moest helaas aan het einde van het schooljaar zijn deuren sluiten. De sluiting van de Mannafields School toont aan dat een samenwerkingsstructuur zoals bij de Melville-Knox-scholen geen overbodige luxe is. Daardoor zijn er meer mogelijkheden om de onderwijskwaliteit te bewaken, kan bestuurlijke kennis beter gedeeld worden en staan we sterker in het contact met de Schotse overheid. De Board Reformed Christian Education Schotland (BRCES) is de overkoepelende organisatie van de Melville-Knox-scholen. Zij heeft de taak de scholen te adviseren, te ondersteunen en te financieren. Ook zoekt zij actief naar mogelijkheden om nieuwe scholen op te zetten. Zo wordt onder meer onderzocht of in

Edinburgh een nieuwe school gestart kan worden, en op andere plaatsen worden initiatieven genomen om mogelijkheden voor nieuwe scholen te verkennen.

De groei van het christelijk-reformatorisch onderwijs in Schotland laat zien dat steeds meer ouders het niet verantwoord vinden hun kinderen naar het openbaar onderwijs te sturen. Het Schotse openbaar onderwijs kent op tal van gebieden duidelijk anti-bijbelse opvattingen. Dat geldt niet alleen voor de opvattingen rond de schepping en gender, maar ook voor het ter discussie stellen van de waarde van het persoonlijke geloof. Uit visitatiebezoeken blijkt dat ouders zich zorgen maken over het actieve beleid in het onderwijs, waardoor hun kinderen vervreemden van de opvattingen van ouders en kerk. Bij die bezoeken valt telkens op hoe Bijbelse elementen in het onderwijs verwerkt zijn. In alle vakken wordt de relatie tussen het onderwijs en de Bijbel expliciet gelegd.

De groei van de scholen leidt op sommige plekken tot knelpunten. De school in Rosskeen groeide binnen een jaar uit haar jasje en kon met steun van de John Knox Foundation verhuizen naar een nieuw onderkomen in een kerk in Alness, een plaatsje iets zuidelijker dan Rosskeen. Deze kerk was door teruglopend ledental niet meer in gebruik. Het was hartverwarmend te merken dat de plaatselijke gemeente graag wilde dat de school de kerk zou kopen. Uiteindelijk heeft het bestuur van Melville-Knox Highland, na overleg met het bestuur van de John Knox Foundation, een bod uitgebracht dat iets boven de vraagprijs lag. Dit bod werd met gebed en in het vertrouwen dat God alle dingen leidt gedaan. Na enkele weken hoorden we tot onze blijdschap dat het bod was geaccepteerd. Daarna hebben we iets meer dan 90.000 euro overgemaakt naar de Schotse makelaar om de aankoop af te ronden. In de tussentijd is de locatie in korte tijd geschikt gemaakt om het onderwijs te kunnen starten, zodat we voor de komst van de winter op de nieuwe locatie klaar zijn.

Ook in Glasgow was er goed nieuws: na jaren van onduidelijkheid rondom de vergunningsprocedure is groen licht gegeven voor de verbouwing van een eerder aangekochte kerk. In het voorjaar van 2026 zal met de verbouwing worden gestart, en het bestuur van de John Knox Foundation is gevraagd een bijdrage te leveren aan deze verbouwing.

Doelstelling, missie en visie

De stichting heeft als doel het bevorderen van het christelijk-reformatorisch onderwijs in Schotland. Zij richt zich specifiek op het ondersteunen van die onderwijsinstellingen die de Westminster Confessie van 1646/1647 als grondslag hanteren en zich herkennen in de inhoud van de Drie Formulieren van Enigheid (de Heidelbergse Catechismus, de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels).

Belangrijkste risico's en onzekerheden

Een kleine stichting kent als voordeel de grote betrokkenheid van bestuur, vrijwilligers en donateurs. Tegelijkertijd kunnen financiële tegenvallers minder makkelijk worden opgevangen, wat kan leiden tot sterke schommelingen in de hoogte van de bijdragen. Dit kan onzekerheid veroorzaken bij de organisaties die afhankelijk zijn van de door de stichting geworven gelden.

Financieel beleid

De stichting werft binnen de reformatische gezindte in Nederland. Via presentaties op scholen, het informeren van kerkenraden en een vrij toegankelijke website probeert het bestuur particulieren en instellingen te motiveren tot een vrijwillige donatie of gift. Verschillende scholen en kerken voeren acties voor de stichting om zo op deze wijze extra fondsen te werven. De stichting streeft ernaar de wervingskosten en de beheerskosten zo laag mogelijk te houden.

In 2025 zijn de wervingskosten verder toegenomen. Door de fusie hebben we begin 2025 besloten een advertentiecampagne te voeren voor een goede naamsbekendheid van de gefuseerde stichting. Door de forse giftenstroom kwam het kostenpercentage uit op 8,8% (in 2024 bedroeg dit percentage bij de twee oorspronkelijke stichtingen samen gemiddeld 5,3%).

De wervingskosten betreffen de kosten voor de website, het uitbrengen van nieuwsbrieven en advertenties. De beheerskosten omvatten vergaderkosten en licenties voor kantoorsoftware. Voor het boekhoudpakket Informer betalen we geen kosten; de stichting maakt gratis gebruik van deze software.

Het beleid met betrekking tot de reserves en fondsen is tweeledig. Enerzijds wil de stichting continuïteit bieden door stabiele ondersteuning te garanderen; ook als een jaar financieel tegenvalt, mag dit niet onmiddellijk gevolgen hebben voor de Schotse scholen die we ondersteunen. Het bestuur acht het daarom verstandig om als reserve één jaar steun aan te houden. De totale reguliere steun aan de vier scholen en BRCES bedraagt momenteel 187.000 euro. Dit bedrag is het gewenste reserVENIVEAU. Per balansdatum bedroeg het saldo van de overige reserves 311.463 euro. Gezien de lopende initiatieven voor nieuwe scholen heeft het bestuur de financiële ruimte om deze te

ondersteunen. Om die reden is voor het komende jaar een negatief resultaat begroot. Het bestuur verwacht dat door de groei van de scholen en de start van nieuwe scholen het gewenste reserveniveau zal toenemen.

Anderzijds reserveren we bedragen voor specifieke projecten, zoals de verbouwing van scholen. Deze gelden worden uitgekeerd naarmate het project vordert. Tot die tijd blijven deze middelen gereserveerd als bestemmingsfondsen.

Governance

Het bestuur bestond in 2025 uit A. van Tol (voorzitter), P.T. Verheul (secretaris), W. van Dijk (penningmeester), G.J. Bossenbroek, mevrouw G.T. de Jong-Prins, M.C. Kroon (tot en met 7 oktober 2025) en mevrouw M.A. van Ulden.

Het bestuur heeft in 2025 zes keer vergaderd. Onderwerpen waren onder andere de afhandeling van de fusie, de organisatie van acties en de ontwikkelingen rond het onderwijs op de door de stichting ondersteunde scholen.

Communicatie met belanghebbenden

Er is regelmatig overleg met de directies en besturen van de Melville-Knox scholen, de Providence Christian School en de Mannafields Christian School over de inzet van de toegekende middelen en de schoolbesturen van. Op basis van deze gespreken worden zo nodig acties opgezet om voor specifieke doelen extra middelen te werven.

Verwachte gang van zaken

Met ingang van 1 januari 2025 is de Melville-Knox Foundation opgegaan in de John Knox Foundation. Formeel blijft de stichting nog bestaan, maar alle fondsenwervende activiteiten en besteding van middelen verlopen via de John Knox Foundation. Het bestuur van de John Knox Foundation is tevens het bestuur van de (formeel nog bestaande) stichting Melville-Knox Foundation. De keuze om deze stichting nog niet te liquideren hangt samen met de doorlopende giftenstroom, waarvan het bestuur verwacht dat die langzaam maar zeker naar de John Knox Foundation zal verschuiven. Jaarlijks beoordeelt het bestuur of voortbestaan van de oude stichting noodzakelijk blijft. Donateurs worden via nieuwsbrieven gestimuleerd hun donaties over te maken op de bankrekening van de John Knox Foundation.

In 2026 verwachten we extra bijdragen te doen voor de verbouwplannen in Glasgow en Alness, ook houden we rekening met steunaanvragen voor nieuwe scholen. Daarnaast zijn er mogelijkheden voor actieve hulp in Schotland, met name bij de verbouwingen. Daarvoor zoekt het bestuur scholen en ondernemers die hierin iets voor de scholen willen betekenen.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Vanwege de geringe omvang hanteert de stichting geen specifiek beleid voor maatschappelijk verantwoord ondernemen. Waar relevant ondersteunt het bestuur initiatieven voor een duurzame invulling van de activiteiten.

Ten slotte

Bovenal willen wij God danken voor de gaven die wij hebben ontvangen en hebben kunnen besteden aan de scholen en inmiddels ruim 100 leerlingen in Aberdeen, Edingburgh, Glasgow, Providence en Rosskeen. Wij bidden Hem om Zijn zegen voor de plannen voor 2026.

Nunspeet, 18 maart 2026

Arjan van Tol
voorzitter

Balans

bedragen in euro's

	31 december 2025	31 december 2024
ACTIVA		
Vorderingen en overlopende activa	9.708	1.400
Liquide middelen	<u>395.818</u>	<u>335.831</u>
Totaal	<u>405.526</u>	<u>337.231</u>
PASSIVA		
Reserves en fondsen		
<i>Reserves</i>		
bestemmingsreserve	0	0
overige reserves	<u>311.463</u>	<u>185.446</u>
	311.463	185.446
<i>Fondsen</i>		
bestemmingsfonds Highland	25.397	105.176
bestemmingsfonds Bouw kerk tot school	<u>67.322</u>	<u>46.512</u>
	92.719	151.688
Kortlopende schulden	<u>1.344</u>	<u>97</u>
Totaal	<u>405.526</u>	<u>337.231</u>

Staat van baten en lasten

bedragen in euro's

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Baten			
Baten van particulieren	106.856	100.000	127.906
Baten van bedrijven	74.735	100.000	71.261
Baten van andere organisaties zonder winststreven	210.510	100.000	228.138
Som van de geworven baten	392.101	300.000	427.305
Overige baten	0	0	0
Som der baten	392.101	300.000	427.305
Lasten			
Besteed aan doelstellingen			
Exploitatiesubsidie	198.600	260.000	228.765
Projectsubsidies	90.403	0	3.350
Visitatiekosten	5.532	5.000	3.776
	294.535	265.000	235.891
Wervingskosten	34.317	30.000	22.857
Kosten beheer en administratie	2.105	5.000	2.475
Som van de lasten	330.957	300.000	261.223
Saldo voor financiële baten en lasten	61.144	0	166.082
Saldo financiële baten en lasten	5.904	0	0
Saldo van baten en lasten	67.048	0	166.082

Bestemming saldo van baten en lasten:

<i>Toevoeging/onttrekking aan:</i>			
overige reserve	126.017	0	166.082
bestemmingsreserve	0	0	0
bestemmingsfonds Highland	-79.779	0	0
bestemmingsfonds Bouw kerk tot school	20.810	0	0
	67.048	0	166.082

Toelichting

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijn voor kleine fondsenwervende instellingen zoals die door de Raad voor de Jaarverslaggeving is gepubliceerd (richtlijn RJK C2).

Gegevens van de rechtspersoon

Statutaire naam	Stichting John Knox Foundation
Statutaire zetel	Nunspeet
KvK-nummer	30184337
RSIN	811401972

De stichting heeft ten doel:

1. het bevorderen van het christelijk/reformatorisch basisonderwijs in Schotland
2. het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Grondslagen van waardering van activa en passiva

Algemeen

Activa en passiva worden tenzij anders vermeld gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De liquide middelen staan ter vrije beschikking aan de stichting.

Reserves en fondsen

Overige reserve

Het bedrag van de overige reserve wordt gevormd uit toevoegingen en onttrekkingen naar aanleiding van de resultaatbestemming. Deze gelden zijn vrij besteedbaar binnen de doelstelling van de stichting.

Bestemmingsfondsen

Wanneer door derden aan een deel van de middelen een specifieke doelstelling is gegeven (geormerkt) wordt dit deel aangemerkt als "bestemmingsfonds". Toevoeging vindt plaats op het moment dat de geormerkte bedragen in het boekjaar niet zijn besteed. Onttrekking vindt plaats als besteding van in het verleden ontvangen geormerkte bedragen alsnog wordt ingezet voor de specifieke doelstelling.

Grondslagen voor de staat van baten en lasten

Algemeen

Het saldo betreft het verschil tussen de baten en lasten over het jaar.

Baten

De baten uit fondsenwerving worden toegerekend aan het jaar dat deze zijn ontvangen.

Toelichting op de staat van baten en lasten

Vergoedingen bestuursleden

De bestuursleden ontvangen geen bezoldiging voor hun werkzaamheden. Wel kunnen gemaakte onkosten door bestuursleden worden vergoed. In 2025 heeft het bestuur een aantal visitatiereizen gemaakt. Deze kosten zijn betaald door de stichting.

De stichting heeft geen medewerkers in dienst.

Bestedingen aan de doelstellingen

De bestedingen aan de doelstellingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2025	2024
Mannafields Christian School	34.500	57.000
Melville-Knox Christian Schools	223.003	48.500
Providence Christian School	31.500	28.265
	<u>289.003</u>	<u>133.765</u>

Ratio's

	2025	2024
Doelbestedingsratio (totaal doelbesteding/totaal baten)	75,1%	55,2%
Doelbestedingsratio (totaal doelbesteding/totaal lasten)	89,0%	90,3%
Kosten eigen fondsenwerving/baten eigen fondsenwerving	8,8%	5,3%

Geen accountantscontrole toegepast

Er is geen opdracht verstrekt aan een accountant tot controle van de jaarrekening, daarom ontbreekt een controleverklaring van de onafhankelijke accountant.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op deze jaarrekening.

Vaststelling jaarrekening

De jaarrekening is op 18 maart 2026 vastgesteld door het bestuur.

A. van Tol
Voorzitter

P. Verheul
Secretaris

W. van Dijk
Penningmeester

G.J. Bossenbroek
Bestuurslid

G.T. de Jong-Prins
Bestuurslid

M.A. van Ulden
Bestuurslid

Bijlage 1: Gecombineerde baten en lasten 2024*bedragen in euro's*

	SVCOS	MKF	Gecombineerd
Baten			
Baten van particulieren	59.851	68.055	127.906
Baten van bedrijven	8.550	62.711	71.261
Baten van andere organisaties zonder winststreven	93.634	134.504	228.138
Som van de geworven baten	<u>162.035</u>	<u>265.270</u>	<u>427.305</u>
Overige baten	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Som der baten	<u>162.035</u>	<u>265.270</u>	<u>427.305</u>
Lasten			
Besteed aan doelstellingen			
Exploitatiesubsidie	133.765	95.000	228.765
Projectsubsidies	0	3.350	3.350
Visitatiekosten	<u>2.125</u>	<u>1.651</u>	<u>3.776</u>
	135.890	100.001	235.891
Wervingskosten	16.018	6.839	22.857
Kosten beheer en administratie	<u>1.845</u>	<u>630</u>	<u>2.475</u>
Som van de lasten	<u>153.753</u>	<u>107.470</u>	<u>261.223</u>
Saldo voor financiële baten en lasten	8.282	157.800	166.082
Saldo financiële baten en lasten	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Saldo van baten en lasten	<u>8.282</u>	<u>157.800</u>	<u>166.082</u>

In verband met de fusie van de Melville-Knox Foundation en de Stichting Vrienden Christelijk Onderwijs Schotland zijn de vergelijkende cijfers over 2024 samengevoegd. In deze bijlage zijn de baten en lasten van 2024 van beide oorspronkelijke stichtingen opgenomen, inclusief de gecombineerde totalen.

Bijlage 2: Begroting 2026*bedragen in euro's*

	Begroot 2026	Werkelijk 2025	Werkelijk 2024
Baten			
Baten van particulieren	100.000	106.856	127.906
Baten van bedrijven	100.000	74.735	71.261
Baten van andere organisaties zonder winststreven	100.000	210.510	228.138
Som van de geworven baten	300.000	392.101	427.305
Overige baten	0	0	0
Som der baten	300.000	392.101	427.305
 Lasten			
Besteed aan doelstellingen			
Exploitatiesubsidie	237.000	198.600	228.765
Verbouw kerk tot school	100.000	90.403	3.350
Visitatiekosten	5.000	5.532	3.776
	342.000	294.535	235.891
Wervingskosten	30.000	34.317	22.857
Kosten beheer en administratie	5.000	2.105	2.475
Som van de lasten	377.000	330.957	261.223
 Saldo voor financiële baten en lasten	-77.000	61.144	166.082
Saldo financiële baten en lasten	5.000	5.904	0
Saldo van baten en lasten	-72.000	67.048	166.082
 Bestemming saldo van baten en lasten:			
<i>Toevoeging/onttrekking aan:</i>			
overige reserve	-4.678	67.048	166.082
bestemmingsreserve	0	0	0
bestemmingsfonds	-67.322	0	0
	-72.000	67.048	166.082